

SN – 136

III Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS)
(2015-16 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Champūrāmāyanam – Aranyakāndam, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

2) Answer Questions I, VI and VII in **Sanskrit only**.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) यशस्तिलकचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) सोमदेवः आ) भोजः इ) भामहः ई) भासः

2) जनस्थानस्य अधीश्वरः कः ?

अ) वातापिः आ) दूषणः इ) खरः ई) रावणः

3) कुबेरेण शापग्रस्तः कः ?

अ) खरः आ) वातापिः इ) विराधः ई) दूषणः

4) रावणः सीतां कुत्र न्यक्षिपत् ?

अ) अशोकवने आ) पञ्चवट्यां इ) हिमालये ई) मैनाके

5) भोजराजस्य शैली का ?

अ) गौडी आ) वैदर्भी इ) मागधी ई) पाञ्चाली

6) नलचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) भोजः आ) भासः इ) त्रिविक्रमभट्टः ई) बाणः

7) शरभङ्गः कः ?

अ) नागः आ) राक्षसः इ) मुनिः ई) गन्धर्वः

8) दशग्रीवः इति कस्य नाम ?

अ) कबन्धस्य आ) रावणस्य इ) खरस्य ई) दूषणस्य

9) कुम्भयोनिः कः ?

अ) गौतमः आ) भरद्वाजः इ) अगस्त्यः ई) विश्वामित्रः

10) सौमित्रिः कः ?

अ) लक्ष्मणः आ) रामः इ) भीमः ई) कृष्णः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ:

Write an essay on **any two** questions :

1) “प्रमुखपञ्चम्पूकाव्यानि” ।

“ಪ್ರಮುಖ ಪಂಚ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳು”.

Five major champukavyas.

2) भोजराजस्य जीवन काल कृतयः ।

ಭೋಜರಾಜನ ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of Bhoja Raja.

3) “अगस्त्य महर्षिः”

“ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಃ”

“Agasthya Maharshi”.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** shlokas.

1) प्रविश्य विपिनं महत्तदनुमैथिलीवल्लभौ

महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः।

निशाचरदवानलप्रशमनं विधातं शरै-

श्चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव ॥

2) यत्र कान्ता न पश्यन्ति क्लान्ता विरहवह्निना ।

निशावसानवेलां च वेलां च व्यसनाम्बुधेः॥

3) तस्मिन्महापथधिया वदनं विगाह्य

निर्गन्तुमक्षमतया जठरे लुठद्भिः ।

वन्यैर्गजैरजगराः पिशिताशनेभ्यो

वातापिदानवदशामुपदेशयन्ति ॥

4) अशोकवनिका लेभे राक्षसीपरिवेष्टिताम् ।

सीतां मारुतिबालाग्निस्तम्भनार्हामिवौषधिम् ॥

b) गद्यभागम् अनुवदत ।

(1×4=4)

गद्यभागम् अनुवदत ।

Translate the passage :

ततस्तीक्ष्णतर प्रहरणगवाक्षितवक्षसा रक्षसा न परित्यक्तेषु प्राणेषु पुराक्रमाविषय पराक्रमायां प्राक्रमेतामेतौ तदङ्गलितरुधिरधारासेकेन खननक्षमायां काननक्षमायां राक्षसशवोचितम वटमतिविशङ्कटमुत्पादयितुम् ।

अथवा

ततो निकृत्तशिरसि त्रिशिरसि विस्त्रगन्धिना शरीरस्युतवासास्रोतसाप्रेत्यापि क्रियमाणा श्रमदूषणो दूषणे च रोषभीषणवीक्षणखरः खरो राघवमाहवायाङ्घ्रयत ।

तत्र विपश्चिद्भिरप्यनिश्चीयमानजयापजयमनिमेषैरप्यनुसन्धीयमानशरसन्धानमोक्षमभदूभूतपूर्वं द्वन्द्वयद्धम् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससंदर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** sentences :

- 1) नियतमेव विराधविरोधिनां हृदयशूलमपि त्रिदिवौकसाम् ।
- 2) कुम्भजन्मानं भगवन्तमगस्त्यमपश्यत् ।
- 3) देवालयादिव निरस्तजनादलर्कः ।
- 4) त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता ।

V. द्वयोः लघु टिप्पणी लिखत ।

(2×2½=5)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

- 1) लक्ष्मणः ।
- 2) चम्पूलक्षणं ।
- 3) खरः ।
- 4) जटायुः ।

VI. a) संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत । दोषान् परिहरत (पञ्चानां एव) । (5×1=5)

- 1) देवं स्वस्ति ।
- 2) बालः पाठं पठन्ति ।
- 3) शिवः सह पार्वती कैलासं गता ।
- 4) चोरेण भीतः ।
- 5) रामं नमः ।
- 6) अलं विस्तारः ।
- 7) एषा बालकः ।
- 8) विष्णुः वैकुण्ठे अधिवसति ।

b) संस्कृते वाक्यं रचयत (पञ्चानां एव) :

(5×1=5)

अ) लिखति

आ) गत्वा

इ) गीर्वाणी

ई) पत्रं

उ) यूयं

ऊ) साकं

ऋ) संवादः

ए) योगः।

VII. संस्कृत भाषायां अनुवदत :

5

ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬನು ತುಂಬು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಳೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಗೆಂದ - "ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ, ಆದರೂ ಏಕೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆ? ಏಕೆ ಬಹು ಸಮಯದಿಂದಲೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ?" ಹುಡುಗನು ಉತ್ತರಿಸಿದ - "ಮಹನೀಯರೆ, ಈ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆನು, ಅನಂತರ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುವೆನು".

An old man saw a young boy standing by the side of a swift stream. "Good boy", said he, "What is the cause of your sadness? Why have you been looking at the stream so long with so much interest"? The boy said - "Sir, I shall stand here until the water current has completely stopped and then go without wetting my feet".